

Gispen

Een uitgave van : Gispert's Fabriek voor Metaalbewerking b.v.
Interviews : D.A. van Ruler
Fotografie : P. Keijser
J. van der Ley/Eindhovensche Drukkerij b.v.
F. van Santen
Ontwerp : J. van der Velde/Eindhovensche Drukkerij b.v.
Litho en Druk : Eindhovensche Drukkerij b.v.

Tien kantoorinrichtingen...

verschillend in omvang, kleur en opvatting.

Elk met een eigen geschiedenis.

Bij al deze - en nog veel meer - projecten speelde Gispen een rol als gesprekspartner van opdrachtgever en architect. Daarom geeft Gispen dit boek uit.

Met voorbeelden uit de praktijk en interviews met diegenen die het meest bij de inrichting betrokken waren.

Dat is wel zo objectief.

Gispen

Met hartelijke dank aan

F.J. Hamelton

*voor zijn werk als voorzitter van
de Stichting Gispen van de Nederlandse architecten.*

October 1974

We staan in het kantoor van het nieuwe computercentrum van de Algemene Bank Nederland in Amstelveen, dat onlangs officieel werd geopend.

Aardekleurige vloerbedekking, gele bureaustoelen, blauwe kasten, blauwe deuren, witte schermen met gele strepen, een wit bureaublad met een blauw kastje. Wat zeggen nu de nieuwe bewoners? We leggen deze vraag voor aan de Heer I. van Vliet, adj. afd. directeur. „De eerste groep mensen die van het oude gebouw met oud meubilair naar Amstelveen verhuisde vroeg om een zonnebril”, zegt de Heer I. van Vliet, „omdat het bureau te wit zou zijn. Men vond 't kastje te klein en 't bureaublad te rond omdat alles er leek af te vallen. Dat waren de klachten van de eerste veertien dagen, maar daarna zwakte het af; men is er kennelijk vertrouwd mee geraakt en vandaag de dag hoor ik geen bezwaren”.

De werksituatie in dit gebouw is ietwat „eigenaardig”.

Het is niet zomaar een kantoor waar ieder zijn vaste werkplek heeft. Het Gispen Kantoor Planning Bureau maakte de eerste lay-out, maar die is op grond van veranderende werksituaties al weer gewijzigd. „Wij kennen”, zegt de Heer van Vliet „werkunits van twee, drie en vier bureaus met volledige flexibiliteit.

De mensen operen dikwijls in een betrekkelijk klein team aan een bepaald project. Als deze taak is afgerond moet het mogelijk zijn een ander team samen te stellen, eventueel aan andere bureaus. De losse kastjes maken dit mogelijk. Het gebouw is dus niet ingericht op een werkstroom, maar op werkteams”.

De Algemene Bank Nederland koos voor dit specifieke meubilair, omdat Gispen een nieuwe vormgeving kon aanbieden: het conventionele pakket is te kuis en te keur verkrijgbaar, „maar”, zo zegt de Heer van Vliet „dat wilden de medewerkers nu juist niet. Het gebouw heeft, naar de aard van het computerwezen, een wat koele sfeer; alles recht toe recht aan, zodat al gauw het bezwaar van blokkerigheid naar voren komt. Dit was voor ons aanleiding om sfeer te creëren door kleur en vormgeving van het meubilair; de nieuwe vorm van het Gispen-meubel vonden wij stimulerend voor deze computeromgeving”, aldus de Heer van Vliet.

I. van Vliet, Adjunct-afdelingsdirecteur Computercentrum Algemene Bank Nederland, El. Rooseveltlaan 1, Amstelveen. Gebouw voor 350 medewerkers, in gebruik genomen tussen januari en mei 1974.

99 plantenbakken op 180 employe's; 1 op 2. Een sterk accent van groen in de „bruine tent“ die de architect voor Kodak ontwierp. Een rustige, aangename kantoortuin, waarmee driekwart van het personeel gelukkig is. Sommige mensen hebben wat problemen omdat ze zich niet kunnen concentreren; misschien moeten we over een paar maanden hier en daar een betere afscheiding aanbrengen, hoewel velen juist weer de neiging hebben de bekende schermen weg te zetten.

Het project (een kantoorgedeelte, een restaurant en een centraal magazijn) is gerealiseerd in een turn key-overeenkomst; het meubilair was dus eigenlijk „all in“, maar dit onderdeel hebben wij tijdens het proces toch steeds meer aan onszelf getrokken, hoewel we geen enkele ervaring hadden met meubileren. In het oude hoofdkantoor werden bureaus, kasten en stoelen incidenteel gekocht en 't was dan ook een ratjetoe geworden. We zijn met de architect om de tafel gaan zitten, benaderden een aantal firma's, en kozen tenslotte Gispen. Het eerste contact vergeet ik niet gauw, omdat het nota bene ontstond op vrijdag de dertiende, Gispen-dealer Payens in Nijmegen, die tevens werkt met Kodak-produkten, bracht ons in contact met het Kantoor Planning Bureau.

Je kunt kiezen uit vele leveranciers, maar het onderzoek om tot die keuze te komen kost veel tijd en dus geld, omdat de opdrachtgever er niet op is ingesteld. Wij hadden haast en bovendien wisten we weinig. Gispen is een oude, gerenommeerde zaak, waarin we vertrouwen hadden en bovendien kon men ons steun geven op zo'n specifiek gebied waar wij niet geheel thuis waren. Gispen kon een zeer breed pakket aanbieden met de belangrijke korte leveringstijd. Twee maanden na het eerste contact had het KPB een stuk van de showroom in Culemborg ingericht met een voor ons bedrijf bedoelde samen-

stelling. Dit voorstel konden wij met weinig verandering aanvaarden. Op basis van ons pakket van eisen, uitgaande van een standaard type bureau met tweemaal drie laden, heeft het Kantoor Planning Bureau een lay-out opgezet en in maquette uitgevoerd. Dat was net die hulp waaraan wij op dat moment behoefte hadden.

Erg veel plezier hebben we ook van de zg. „managers-samenstelling“ op bepaalde plekken: een L-vormig bureau met in de hak van de L een kastje voor ordners. Deze samenstelling, die Gispen op ons verzoek speciaal heeft ontwikkeld, is bedacht door Kodaks verkoopdirecteur. Het is effectief gebleken; buitenlandse Kodak-vestigingen imiteren deze opzet al!

J. Kautz

Plant Engineer Kodak Nederland b.v.
Zeilsterweg 1, Odijk.
Gebouw voor 180 employe's, opgeleverd op 16 april 1973.

In een kantoortuin is de eerste opstelling van groot belang. Het gaat er vooral om een ruimtelijke werking te behouden. Terwille van de rust, de werksfeer, zijn wij er bv. tegen om zonder meer schuine posities tussen rechte posities aan te brengen. Wij willen graag het een of het ander: alles diagonaal of parallel, tenzij het werkelijk mogelijk is een echt goede overgang te creëren, maar dat moet dan wel heel zorgvuldig bekeken worden.

Ruimtelijke werking als uitgangspunt aanvaarden heeft ook gevolgen voor de maten: tafelhoogte 75, kasten uiterlijk 90, en afscheidingshoogten, de schermen, niet meer dan 120 cm; 180 is m.i. bepaald te hoog, omdat het beeld veel verwarrender wordt. Duidelijke loopgebieden completeren het idee van overzichtelijkheid, dat van belang is voor de werkorde.

Rust, zowel in opstelling als in kleur, is het parool voor plaatsen waar veel mensen werken. Om praktische redenen is de vloerbedekking donker. De verleiding om op grond daarvan dan forse contrasten te creëren is even groot als gevaarlijk. Ten aanzien van de

bureaus is dus zeer bewust de donkerbruine uitvoering gekozen. Als dit eenmaal is beslist kunnen vervolgens kleinere accenten gelegd worden: oranje-rode bekleding in de witte bureaustoelen, die de sfeer wat oplicht. Op deze manier wordt eventuele somberheid gecompenseerd.

Wat de kleur betreft heeft Gispen zich kennelijk voorzien van goede adviseurs. Het donkerbruin van de bureaus is de kleur die architecten in het algemeen graag toepassen. Een dergelijke overeenstemming tussen fabrikant en architect zie je bepaald niet altijd. Over de kleur van Gispen ben ik dus tevreden, over de vormgeving van het standaardmeubilair misschien minder. Als we op schoolse wijze in cijfers moeten praten is 't altijd nog een 7 of een 8, maar toch zou je je de vormen ook nog anders kunnen voorstellen. Maar goed, dat is weer een prive-opvatting van een architect: een ander zal er wel weer anders over denken.

Ir. J.J. van den Ent b.i.
Architectenbureau Lucas en Niemeijer
Effathaal 43 Voorburg.

Staf Commando Tactische Luchtmacht

De eerste kantoorruimte van Defensie is sinds mei 1973 in bedrijf in de bossen rond Zeist: de 25 tot 30 man sterke sectie personeel van de Staf Commando Tactische Luchtmacht opereert in wat eens een magazijngebouw was. Groene, bruine, oranje en grijze bureaus op een oerkerleuze vloerbedekking. Omdat het personeel zelf invloed kon uitoefenen op de keuze werd een oorspronkelijk grauwe barak herschapen in een kleurrijke ruimte. Een experiment voor deze mensen, en zeker ook voor „Den Haag“, dat de gang van zaken met belangstelling volgt. Samenvoeging van twee commando's

deed de behoefte ontstaan aan enige uitbreiding van kantoorruimte en onderzoek leerde ons dat het verbouwen van de barak tot traditioneel cellenkantoor kostbaarder zou zijn dan een open kantoor. Gewoonlijk worden meubilair-aankopen gedaan volgens de beschikking normering aanschaffingen van het Ministerie van Financien, maar toen eenmaal gekozen was voor de kantoorruimte moesten wij van deze regel afwijken. Heel bewust en nadrukkelijk hebben we het standaardmeubilair losgela-

ten, nadat Gispens Kantoor Planning Bureau ons ervan overtuigd had dat deze nieuwe kantoorvorm bepaalde eisen stelt aan meubilair en opstelling. Toen dit duidelijk was zijn we gaan varen op het kompas van KPB, dat de lay-out maakte.

Het Rijksinkoopbureau werkt met verschillende zaken, waaronder Gispens. De Koninklijke Luchtmacht koos voor Gispens op grond van een zekere binding tussen klant en leverancier, die in het verleden is ontstaan; de Culemborgse firma komt met zijn produkten al langer „over de vloer“ bij de luchtmacht. Het begrip „kantoorruimte“ is eigenlijk wat weids; het is tenslotte slechts een verbouwde barak, waarin niet alle omstandigheden optimaal kunnen zijn. Desondanks hebben de werkers in deze tuin hun enthousiasme van het eerste uur over dit experiment behouden. Dit hangt waarschijnlijk samen met het feit dat er niet een willekeurige afdeling is ingeplant, maar juist een groep mensen die qua instelling geschikt is voor deze nieuwe opzet: de sectie personeel, die veel oog heeft voor personeelsbegeleiding, intermenselijke verhoudingen, werken in teamverband. In de praktijk blijkt ook dat onderlinge contacten in deze kantoorruimte sterker zijn dan elders; het hiërarchische aspect van een apparaat als de luchtmacht komt minder naar voren. Dit werkt extra nadrukkelijk in deze sectie, die op grond van zijn taak en attitude al bezig is met het wegwerken van tegenstellingen.

LtKol. P.H. Farla, hoofd sectie intendant van het directoraat materieel luchtmacht.

Te Van den Boschstraat, Den Haag.
De door 25 tot 30 personen gebruikte kantoorruimte van de Staf Commando Tactische Luchtmacht in Zeist, is geopend in mei 1973.

Meer dan 350 bureaus en tafels, 600 kantoor- en bezoekersstoelen, 230 kasten en 90 schotten werden geplaatst in het nieuwe gebouw van het Telefoondistrict Utrecht.

De bureaus en kasten werden in overleg met de Esthetische Dienst van de PTT zwart gelakt en voorzien van witte, melamine bladen. Ook de handgrepen werden veranderd. Speciaal voor de PTT werd een „brievenbus-handgreep” ontwikkeld.

Hoofdkantoor Telefoondistrict Utrecht, Fockema Andreaelaan 15, Utrecht. Kantoor voor 450 personen, in gebruik genomen in april 1972. Ontwerp gebouw van F.E. Röntgen, architect Rijksgebouwendienst.

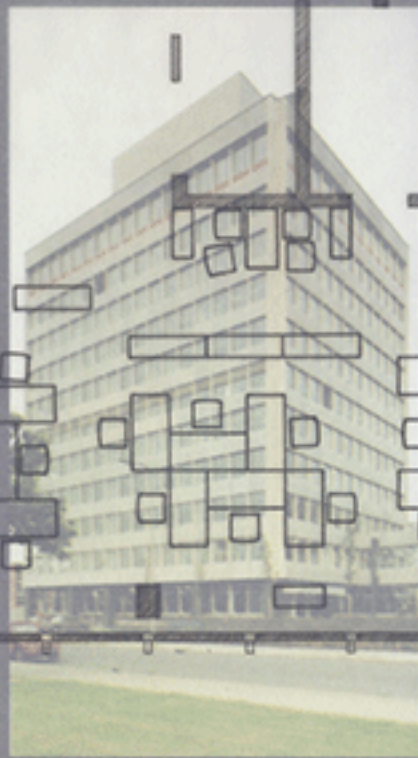

Men had 450 bureaus en tafels, 600
kantoorstuolen, bezoekersstoelen, 230
kast en schotten werden geplaatst
in het gebouw van het Telefoon-
district Utrecht.

De bureaus en kasten werden in over-
leg met de Esthetische Dienst van de
PTT zwart gelakt en voorzien van witte,
roterende bladen. Ook de handgrepen
werden veranderd. Speciaal voor de
PTT werd een „brievenbus-handgreep“
ontwikkeld.

Hoofdkantoor Telefoondistrict Utrecht,
Fockema Arndreealaan 15, Utrecht.
Kantoor voor 450 personen, in gebruik
genomen in april 1919.
Ontwerp gebouw van F.E. Röntgen, ar-
chitect Rijksgebouwendienst.

Van ouds ben je gewend dat een bureau grijs „hoort“ te zijn. Als je dan stuit op de mogelijkheid van bruin is 't even wennen. Het leek me eerst nogal gek; ik dacht dat het geheel er triest van zou worden. In werkelijkheid is het juist mooi rustig. De vloer groen, donkerder dan gras, kasten en bureaus bruin met een grijs kader rond de laden. En achter de bureaus de witte stoelen met orangerode bekleding. Die kuipjes fleuren de ruimte helemaal op.

Wij zijn met Gispen in zee gegaan omdat wij hun aanbieding erg goed vonden. Gispen was dan wel niet de goedkoopste mogelijkheid, maar voor ons wel de meest geschikte. In de eerste plaats vanwege de uitvoering van het meubilair, en ook omdat Gispen een prettige begeleiding geeft; het Kantoor Planning Bureau heeft de lay-out voor ons opgezet, waardoor een prettige en tegelijk efficiënte opstelling van het meubilair werd verkregen.

Onze waardering betreft overigens niet alleen de vormgeving van het meubilair, maar ook de doelmatigheid. Speciaal de draaibaarheid van de bureaustoelen vonden wij een groot winstpunt. Onze mensen blijken het resultaat prettig te vinden. Na anderhalf jaar draaien kunnen we eigenlijk maar een bezwaar vinden, typisch iets dat je pas in het gebruik ontdekt: de kuipjes kunnen net niet onder de bureaus van 150 cm. breed geschoven worden; we hadden dus 165 moeten nemen ...

J. van der Wal
chef comptabiliteit Raad van Arbeid
Tesselschadelaan 5, Leeuwarden.
Kantoor voor ruim 80 personen, in gebruik genomen op 7 mei 1973.

Wij waren als architectenbureau nog niet in het stadium om ons te bezinnen op de keuze van het meubilair toen de Raad van Arbeid zelf in contact kwam met Gispen. Deze ingeslagen weg had direct onze instemming, omdat we eerder al positieve ervaring hadden opgedaan: voor een door ons ontworpen bank in Den Ham kozen we Gispen-meubilair. Heerlijk simpel van vorm, er zit niet meer aan dan nodig is. Ook de kleuren spreken me aan; ik was er eigenlijk nogal verrukt van.

F. Beyert HBO/BNB
Architectenbureau Van der Zee, Beyert
en Altink Groot Kerkhof 1, Bolsward.

Toen het gebouw geopend werd vroegen mensen ons met lichte verbazing wie het meubilair geleverd had: men herkende het Gispen-beeld niet direct, omdat dit op ons verzoek inderdaad is aangepast.

Wij hebben gekozen voor de combinatie van een degelijk, uitgekend meubel in een modern jasje. Het moest niet alleen voldoen aan esthetische normen, maar ook doelmatig en solide zijn; je kunt tenslotte niet iedere vijf jaar vernieuwen. Een belangrijke overweging was ook dat er een fabriek achter staat, zodat je met eventuele problemen en klachten kunt terugvallen op het service-apparaat. Wij hebben vele producten bekeken, ook die van een buitenlandse firma, die er bijzonder aantrekkelijk uitzagen: speelser, gedurfter dan we gewend waren. Desondanks besloten we Gispen te nemen, omdat niet de esthetische zaken voor ons het zwaarst wogen, maar aspecten van efficiency.

Vervolgens heeft architectenbureau Abma & Hazewinkel voor ons rayonkantoor op de begane grond van het gebouw een totaal nieuwe conceptie ontwikkeld, in productie genomen door Gispen. Deze betrekkelijk kleine unit heeft gedeeltelijk ook een representatieve functie; er komt meer publiek en bovendien kunnen voorbijgangers binnengaan, omdat we de wand expres wat open hebben gehouden. Het moest er wat gezellig uitzien. We zijn dan ook erg gelukkig met de zeshoekige bureaubladen. Trouwens, zeshoekig of rechthoekig, - wit essen is op zichzelf al een uitvoering die je niet zomaar aantreft in de etalage van een willekeurige kantoormeubelenhandel.

Wij zijn al met al vol lof over de manier waarop de mensen van Gispen met hun know-how hebben ingespeeld op onze verlangens. Ze hebben alle mogelijke moeite gedaan om aan onze wensen tegemoet te komen. We hebben een proef-set van het meubilair laten maken, en daarmee een deel van het nieuwe

gebouw laten inrichten. Bureaus, tafels, kasten, stoelen. Hoe combineert dat, hoe komt 't er uit? Een gele bureau-stoel, is dat niet erg gewaagd? Deze proef namen we op een moment toen we nog konden terugkomen op de (voorlopige) keus. Gispen nam dus een risico. Groepen uit het personeel bekeken de opstelling en men was 't eens: zo laten!

Dit laatste geldt nu ook weer voor de lay-out. Overeenkomstig het advies doen we de eerste tijd niets aan de door het KPB ontworpen opstelling, iedereen mag bezwaren indienen en klachten uiten; ze worden op een gegeven moment getoetst wanneer de mensen zich in de omgeving hebben 'inge-leefd'.

W.A. Verdonk
directeur centraal kantoor Westland-
Utrecht Hypotheekbank
Sarphatistraat 1, Amsterdam
Het door architectenbureau Abma & Hazewinkel ontworpen gebouw, waarin 250 personen werkzaam zijn, omvat het hoofdkantoor en het rayonkantoor van de Westland- Utrecht Hypotheekbank. Het pand werd eind januari 1974 in gebruik genomen.

Vroeger zat de chef vooraan in het kantoor en daarna volgde dan de patrouille ondergeschikten in een strakke, geometrische slagorde. Dit had alles te maken met stug doorwerken, niets met leefklimaat. Als je bedenkt dat men eenderde van zijn leven verblijft in zo'n werkruimte, heb je er voor te zorgen dat de mensen het zo prettig mogelijk hebben. Ons bureau heeft een aantal jaren geleden een langwerpig zeshoekig bureaublad ontwikkeld, omdat dit mogelijkheden biedt voor een meer „humane“ opstelling, voor het creëren van leefklimaat.

De moderne vormen van werkruimte, zoals de kantoortuin, zijn de consequentie van een sociale evolutie en dit betekent voor mij onder meer dat ik me bezighoud met de ontwikkeling van meubilair. Niet omdat ik zo graag een „leuke“ vorm zou willen maken, maar omdat het van groot belang is een menselijk, plezierige werkplek te creëren voor bv. vijf of zeven mensen. In onze veranderende maatschappij gaat het vooral om de vraag: hoe staan mensen tegenover elkaar, hoe praten ze met elkaar? Tegen deze achtergrond ontstaat dan bv. een zeshoekige conferentietafel. Mensen praten nl. prettiger met elkaar wanneer ze „om een hoek“ zitten dan aan een bureau tegenover elkaar of aan een ronde tafel. De hoekigheid geeft het individu steun in zijn maat, z'n gevoel voor de ruimte om hem heen; hij voelt zich aangenamer, veiliger, heeft dus meer zekerheid over zichzelf en de omgeving. Het tegenovergestelde effect is te bereiken met een ronde tafel: hij heeft geen einde en geeft dus ook geen maat.

Een bureaublad met zes hoeken geeft de mogelijkheid tot een opstelling voor vijf of zeven mensen in een team, althans in een (sociale) unit, terwijl ze toch op zichzelf kunnen werken zonder gestoord te worden. De asymmetrische opstelling heeft nl. tot gevolg dat men, voor zich kijkend, met zijn werk bezig

is, niettemin heel gemakkelijk kan praten met een teamgenoot, maar daarvoor toch een hoofdbeweging moet maken. Het getal vijf of zeven is in dit verband ook van belang omdat het voor iedereen direct is te overzien en bovendien in de herinnering gemakkelijk blijft hangen.

De hoekigheid van conferentietafels en bureaubladen bedoelt dus een evenwicht te scheppen tussen privacy en sociaal verkeer, communicatie. Deze vorm heeft voor een individu geen zin; de zeskantigheid is dan niet veel meer dan een stukje esthetiek. Hij is gedacht voor een tussenvorm tussen kantoortuin en action office, voor kleinere teams in een grotere ruimte.

Het door Gispen in productie genomen houten bureaublad, wit essen, hebben wij gekozen in een reactie op de enorme kunststofgroei in het interieur en terwille van het contrast met het metalen zijpaneel. Een natuurlijk stuk hout spreekt de mensen aan; het heeft betekenis in een proces om de mensen „op goede voet“ te brengen met hun omgeving. Ook al omdat het bij kunstlicht een plezierige reflectie geeft.

Het kastje onder het bureau staat los; men kan het dus gemakkelijk wegtrekken en neerzetten waar dat het best uitkomt. Op de punten van de tafel kunnen dingen gelegd worden, waarvan men tijdens het werk geen last heeft. (Ten aanzien van het zg. „ideale kantoor“ bestaat er iets als een clean desk-syndroom, maar laten we vooral zo realistisch zijn om te erkennen dat dit strijdig is met de werkelijkheid!).

Wanneer andere bedrijven, opdrachtgevers, belangstelling blijken te hebben voor dit ontwerp kunnen nog weer andere onderdelen als telefoonstandaard, aflegbakje, stempelstandaard, ontwikkeld worden. De gaten in de schotten bieden de mogelijkheid om technisch op in te haken ten behoeve van bv. een baliefunctie.

Op de begane grond van Westland

Utrecht zijn de stalen panelen van het bureau bruin, voor de verdiepingen hebben we blauw gekozen, omdat er een andere atmosfeer hangt; een open kantoor, een betrekkelijk grote ruimte die ik dacht te activeren door een wat pittige kleur. Ook al omdat de vloerbedekking gedekt moest blijven hadden we behoefte aan enig tegenspel in de bureaus.

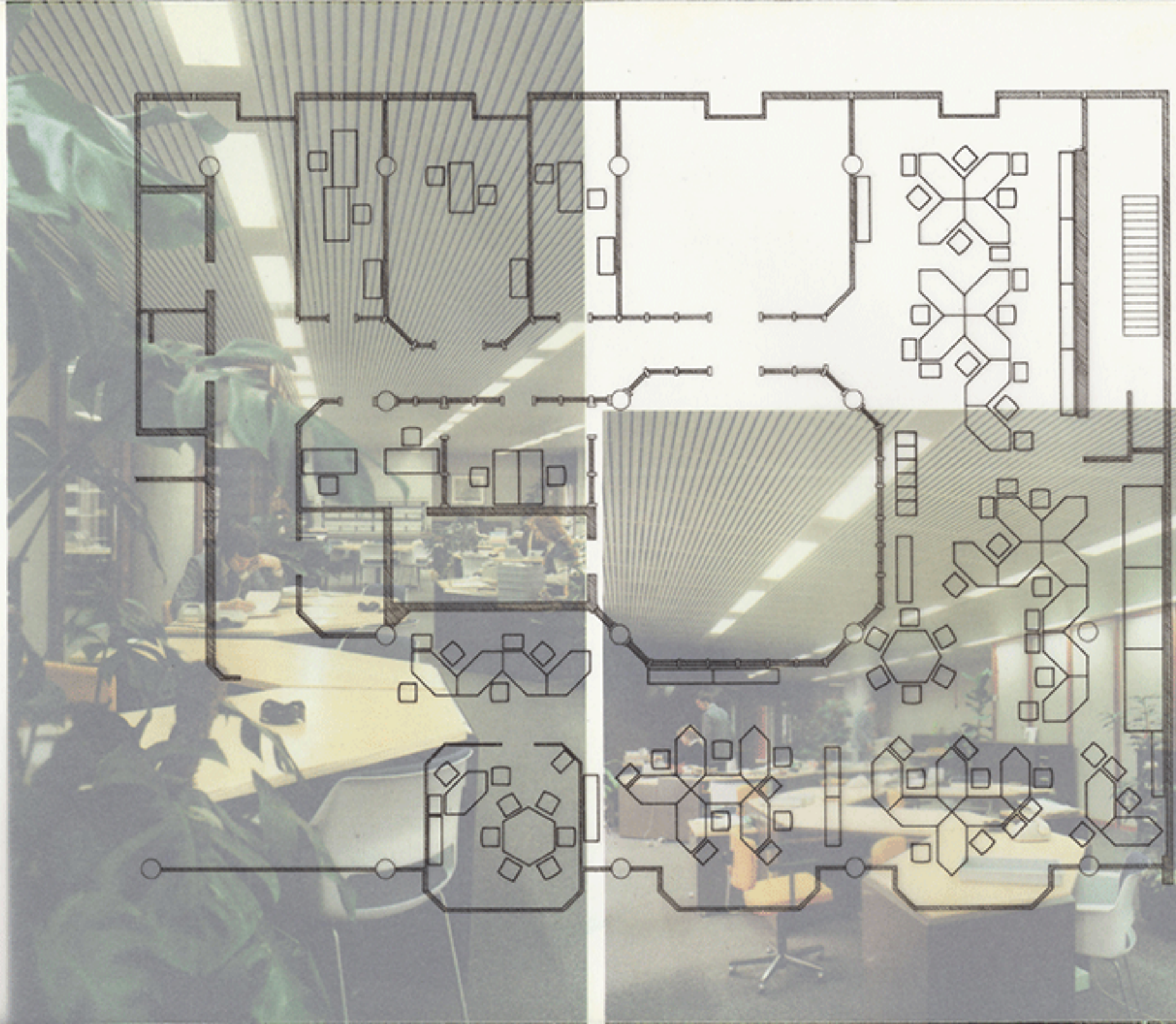
Algemeen uitgangspunt is dat de architect in iedere opgave mijns inziens de taak heeft iedereen op goede voet te brengen met zijn omgeving. Iedere keer is het weer een geweldig gevecht om dat voor elkaar te krijgen. Ten aanzien van kantoorinrichting gaat het dus niet alleen om de rationele, ergonomische aspecten, die er bij Gispens op grond van de ervaring natuurlijk allang inzitten, — het gaat nu vooral om de omgeving, het klimaat. Dit dringt maar langzaam door, zodat deze zaken eigenlijk van bovenaf moet komen, in plaats van van onderen, zoals je zou verwachten.

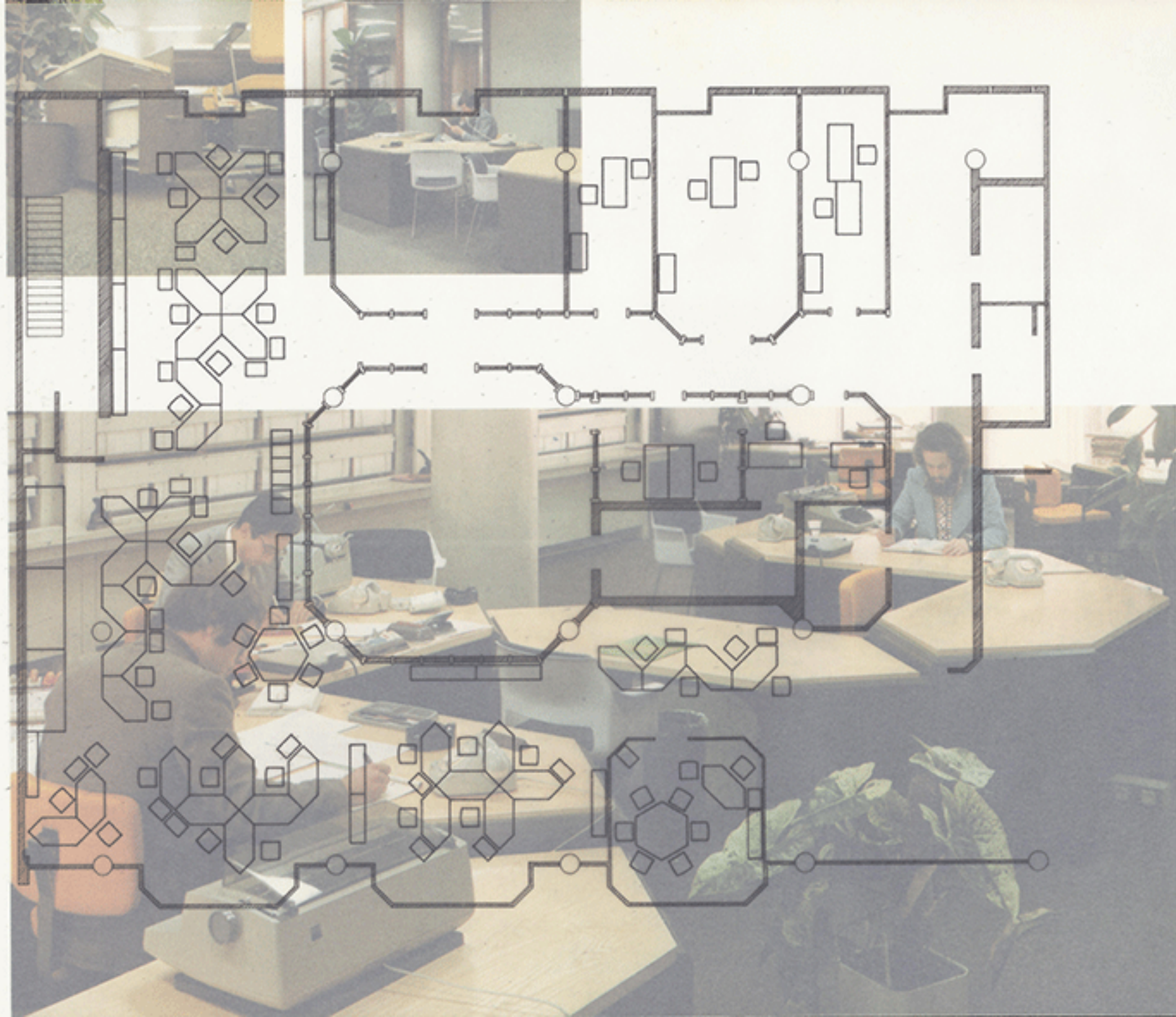
Twee stalen schotten en een plank, dat is het hele bureau. Zo iets ontwikkelen kost je niettemin een jaar en om er een industriële producent voor te vinden verg enorm veel tijd en moeite. Nu sta je als architect van oudsher wat vreemd te kijken tegen een bedrijf als Gispens, maar het merkwaardige verschijnsel deed zich voor dat ik in slechts één dag praten rond was!

J. Abma BNA
Abma + Hazewinkel, Architectuur +
Planning.
Kerkstraat 310, Amsterdam.

Een aanbod van Gispens Kantoor Planning Bureau: „Wij lichten uw kantoor door en doen een voorstel voor de lay-out. Als u tenslotte besluit geen Gispen-meubilair te kopen kost u dat niets“. Daarvan sta je als klant wel even te kijken. Maak ik 't mezelf straks toch niet extra moeilijk als ik zo'n gratis advies laat geven?, vraag je je af. We zijn op het aanbod niettemin ingegaan en KPB heeft zijn deskundigheid op zodanige wijze toegepast, dat de lay-out nu nog steeds overeind staat; men heeft onze behoeften kennelijk goed geanalyseerd.

Geen enkele andere fabrikant heeft me deze hulp op dergelijke schaal aangeboden: een uitvoerige en grondige wijze van adviseren, tot en met de vloerbedekking. Het is een vooruitlopen op een al of niet binnenkomende order, waarvoor ik grote bewondering heb.

Wij zijn een bondsspaarbank en letten dus op alle kleintjes. Als wij een nieuw kantoor bouwen moet het uiteraard goed ingericht worden, maar zonder overdadige luxe. Dit is een van de overwegingen die ons leidden naar het Gispen-meubel. Het programma omvat nl. een kleiner model, een volwaardig bureau, directiemeubilair en een samenstelling voor de bestuursvergaderingen. Met andere woorden: het representatieve aspect komt ook tot zijn recht, maar zonder overdaad. Andere leveranciers hebben ook wel fraaie produkten, maar dan was er weer geen mogelijkheid de lijn door te zetten in directie- en bestuurskamer.

Ik had enige ervaring omdat in een vorige functie bij het inrichten van een nieuw kantoor de keuze ook op Gispen was gevallen. Desondanks hebben we ten behoeve van de Bondsspaarbank het programma van Gispen vergeleken met andere fabrikaten om vervolgens de ervaring bevestigd te zien: Gispen is constructief zeer goed, het produkt is doelmatig, het is „preiswert“.

Het is heel wel mogelijk elders goedko-

per meubilair aan te schaffen, maar in de praktijk kan dat zelfbedrog zijn: goedkoop – duurkoop. Vindt maar eens een bureau waarvan de grote lade, volgezet met twee rijen A4, opengetrokken kan worden zonder dat hij kreunt of klemt. De halfhoge la is ook voorzien van telescopische geleiders en het bureau heeft geen scherpe hoeken.

Nog een paar voorbeelden: de binnenkant van de lade is bij sommige fabrikanten uitgevoerd in kunststof. Dit is m.i. bezwaarlijk, omdat het vuil aantrekt. Bovendien is het risico van scheuren naar mijn mening groter dan bij gemoffeld staal. Dit was voor mij althans wel een overweging.

Wij wilden geen gelakte poten onder stoelen en bureaus; ze zijn kwetsbaarder en vallen ook meer op, terwijl een bureau juist geen bliktrekker moet zijn. De blank metalen poot onder het lichtgrijze meubel was derhalve een belangrijke eis voor ons.

Wij vonden het, kortom, onjuist concessies te doen op het gebied van de gebruiksmogelijkheden.

M. van Houwelingen
directeur Bondsspaarbank Vlaardingen
Schiedamsseweg 12.
Kantoor voor 30 employe's, in gebruik genomen op 30 augustus 1973.
Ontwerp van A.D. de Vos, architect
BNA, Prins Alexanderlaan 9, Vlaardingen.

De behoefte aan flexibiliteit, noodzakelijk in een bedrijf dat te maken heeft met snelle veranderingen, expansie en niet altijd te voorzien ontwikkelingen, deed de Nederlandsche Middenstandsbank N.V. kiezen voor een kantoorlandchap. Er werden zeer conscientieus kantoren met een kantoorland bezocht b.v. Hamburg, München, Zürich, Stockholm, om goed geïnformeerd te worden over de problematiek van een kantoorlandchap. Hierbij verdienen de zgn. 4 „L's": licht, lucht, lawaai en lay-out optimale aandacht.

Een ander aspect dat bijzonder veel zorg vergde was de keuze van de bureaustoelen, — een verhaal apart —. Onze inkopers wisten natuurlijk welke eisen aan een bureaustoel gesteld moeten worden, doch wij meenden dat het een goed ding zou zijn een groep van de meest uiteenlopende personen een uitgebreide proef met 39 verschillende stoelen te moeten laten nemen. Wij achtten dit n.l. zeer noodzakelijk, omdat aangenaam zitten alles te maken heeft met aangenaam kunnen werken. De uitkomst van deze proef, die eigenlijk maanden duurde, had als gevolg dat de Gispen-stoel werd gekozen als de

meest bruikbare en met een aangename zit (de 5-poot met rollers en naar keuze van de gebruiker met of zonder armleggers en met vaste of verstelbare rug).

Ook ten aanzien van het andere meubilair werden aanbiedingen uit binnen- en buitenland uitgebreid onderzocht. De kwaliteit van het Gispen-meubilair kenden wij al, omdat in de ca. 450 N.M.B.-vestigingen in den lande al zeer veel Gispen-materiaal was aangeschaft. Drie argumenten golden tenslotte voor de keuze ten gunste van deze fabrikant: de kwaliteit, de kosten en als zeer prettige bijkomstigheid de nederlandse werkgelegenheid. Als blad werd gekozen het volkenblad, omdat hier geen moeilijkheden met randafwerking optreden. Voorts is het blad gestructureerd (houtnerf) en bestendig tegen zuur, brandende sigarettenpeuken en in hoge mate krasvast. Als kleur werd door ons architectenbureau eiken gekozen.

Aangezien de bouwers vanaf 7 uur 's morgens de liften nodig hadden, moesten de mensen van Gispen 's nachts om 4 uur al beginnen met het lossen van de meubels, 1500 stoelen, 1500 bureaus en 1400 kasten enz.; het heeft enkele

weken geduurd voor alles goed en wel geplaatst was op de 10 etages. De personeelsleden hadden in overleg met de afdelingschefs zelf van te voren bepaald of men een log- of hangkast nodig had en hoeveel laden en van welke soort ieder bij zijn bureau verlangde... Om al dit meubilair op de juiste plaatsen te krijgen werd een kant en klaar schema gemaakt, zodat exact bekend was waar ieder meubelstuk geplaatst moest worden. De verspreiding van het meubilair over de etages verliep dan ook uitstekend.

Het N.M.B.-kantoor is op 13 mei 1974 in gebruik genomen voor 1350 man, waarbij nog 350 personen gehuisvest kunnen worden. Het is ook mogelijk om in de toekomst eventueel een derde toren te bouwen, waar ook nog zo'n 700 personen kunnen worden ondergebracht. J.M. van den Burg, afdelingsdirecteur van de Stafgroep Algemene en Technische Diensten Nederlandsche Middenstandsbank N.V.

Eduard van Beinumstraat 2
Amsterdam — Nieuw Zuid

Een aantal ingrediënten is gekozen om een atmosfeer op te roepen van een zekere gemoedelijkheid en gezelligheid. De van huis uit altijd grote maatvoering bij kantoorruimten vraagt om een splitting in „perken en paden". Geleding geschiedt door schermen: groene ton behoeve van de acoustiek, schakelbare lichtbeige om „bouwwerkjes" in de tuin te maken, en een aantal hoge, extra kleurige rond de spreekruimten. Deze laatste zijn door de ontwerpgroep Van Dreven, Wagner en De Haan voorzien van figuraties in heldere kleuren.

Uitgegaan is van een nogal primair groen voor het tapijt. De kolommen zijn donkergroen, het plafond lichtgrijs. Bij deze uitgangstelling passen donkerbruine bureaus met kunststof bladafwerking in eiken figuratie. De werkstoel is donkergroen; de bezoekersstoelen wijken af.

De inventarisering van de behoeften van de N.M.B. voor de kantoorruimte geschiedde door Intertop; de keuze van het meubilair is door de opdrachtgever bepaald.

De opstelling van de meubels, de uitvoering en de kleurstelling is door de architecten begeleid.

Overwegend zijn geen hogere objecten geplaatst dan 120 cm, zodat een zekere beslotenheid voor de medewerkers gegarandeerd wordt, terwijl zij lopend, zich kunnen oriënteren.

Architectenbureau ir. F.W. de Vlamming
b.i. ir. H. Salm en H.M. Fennis h.b.o.
Oudezijds Achterburgwal 173
Amsterdam.

Nederlandse Spoorwegen

In een alweer „grijs” verleden kocht de NS meubels op offerte, zodat men in een kantoorruimte wel eens tien soorten bureaus kon tellen, die alle slechts een overeenkomst hadden: de kleur. Om een eind te maken aan deze als hinderlijk ervaren menigeling zocht een normcommissie destijds enkele typen uit, die sindsdien door Gispen worden geproduceerd. Gispen stelde, op basis van het normenpakket van NS, een catalogus samen, die nu dienst doet in het kader van de gedecentraliseerde inkoop: de districtskantoren in den lande kunnen zelf kiezen uit de catalogus en rechtstreeks in Culemborg bestellen

zonder tussenkomst van de Dienst Commerciële Zaken in Utrecht. De in deze catalogus genoemde kasten en bureaus worden geleverd in NS-grijs. De laatste tijd is er echter, overeenkomstig de trend in kantoorinrichtingen en mede door inspraak van het personeel, meer sprake van kleur. In de Katreine toren in Utrecht zijn de op een grijsbruine vloer geplaatste bureaus donkerbruin met een lichtgrijs blad en de stoelen oranje.

Verschillende argumenten hebben NS destijds doen besluiten in zee te gaan met Gispen, die nu 95% van het meubilair levert. In de eerste plaats uiteraard de kwaliteit. Een beschouwing van plaat, laden, sloten, geleiders, lak, afwerking, leidde tot de conclusie dat Gispen gewoon een goed bureau produceert.

Vervolgens was ook de prijs aantrekkelijk en constant. Het is op zichzelf zeker wel mogelijk op een gegeven moment elders een grote aankoop te doen tegen dumprijzen, maar een volgende keer zal hetzelfde produkt misschien weer extra duur zijn. Gispen richt de hele Katreine toren voor ons in op dezelfde condities waaronder ook een bureau in b.v. Groningen wordt afgeleverd. Ook de aflevering is correct. De bestellingen worden niet voor de deur neergezet, maar zorgvuldig op de betreffende kamers gebracht.

In de vierde plaats is Gispen bereid en in staat speciale produkten voor NS te maken: loketdraaistoelen, plaatskaartenvervoerkasten, tekenkamerstoelen, geldbakken voor de loketten, bedieningstafels voor de computers. Het is voor een groot bedrijf als NS prettig zaken te doen met een firma, en niet gedwongen te zijn verschillende laden open te trekken.

S. Bakker, Dienst Commerciële Zaken Nederlandse Spoorwegen, Utrecht. De Katreine toren in Utrecht omvat twaalf etages kantoren voor ca. 350 personen.

Onderlinge Levensverzekering-Maatschappij
„'s-Gravenhage" u.a.

Gispen

Een ruimte van 45 bij 27 meter moet rustig zijn, het meubilair mag dus niet irriteren. Het lichtgrijze bureau met een melamineblad in noten voldoet aan deze eis. Bovendien is zowel het bedrijf op zichzelf als het personeel van huis uit wat traditioneel, zodat men graag werkt met enigszins rustige meubels. Wij hadden behoefte aan iets dat „tijdloos" genoemd kan worden: de kleuren moesten komen van de planten, de stoelen, de mensen.

Ten aanzien van de keuze van het meubilair zijn wij zeer conscientieus te werk gegaan. Twee jaar geleden bezochten we al beurzen en andere kantoren tot in Hamburg en München; we hebben ons overal uitgebreid laten voorlichten en lieten een lay-out maken door een op Duitsland georiënteerde adviseur. Maar toen het op bestellen aankwam vielen we toch weer terug op Nederland. Onder meer omdat Gispen soepeler in benadering is dan bv. een Duitse leverancier. Daarnaast speelde – hoe idealistisch het ook klinkt – het aspect van de werkgelegenheid een rol: liever een Nederlands bedrijf werk geven dan een buitenlander, terwijl de prijs ook nog aantrekkelijk was. En ten derde zijn wij onder de indruk van de constructie van Gispens materiaal, dat de mogelijkheid kent om te variëren, andere combinaties te maken van poten, onderkasten, bladen.

De maten van het Gispen-meubel voldeden aan onze wensen. De Onderlinge „'s-Gravenhage" heeft nu eenmaal een aantal systemen waaraan het meubilair moest voldoen. Als regel konden wij volstaan met een standaard uitvoering, maar wanneer een aantal bureaus voorzien moest worden van een folio-ophangmechanisme kwam Gispen met specifieke oplossingen.

Mr. C.R.F. Kalf, directeur van de Onderlinge Levensverzekering-Maatschappij „'s-Gravenhage", Zeestraat 70, Den Haag.

Kantoor voor maximaal 350 personen, ontworpen door het Ingenieursbureau Dwaars, Heederik en Verhey te Amersfoort in samenwerking met de Heer D. Zuiderhoek, architect BNA te Baarn. Door 220 employ's in gebruik genomen op 7 december 1973. In het najaar betrekken nog 70 personen van de dochtermaatschappij de schadeverzekeringsmaatschappij „Noerlandia van 1880" het gebouw. Gispen levert voor „Noerlandia van 1880" ook het nieuwe meubilair.

